

Вих. № 1/11/542н
від "06" 11 2023р.

Президенту України
В.О. ЗЕЛЕНСЬКОМУ

*Щодо врегулювання критичних
питань українсько-польських
відносин в сфері міжнародних
автомобільних перевезень*

Вельмишановний пане Президенте!

Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України засвідчує Вам свою повагу та звертається до Вас з у зв'язку з надзвичайною ситуацією, що склалась у сфері міжнародних автомобільних перевезень та потребує термінового вирішення.

Ми вдячні Вам за те, що наші попередні звернення пов'язані з вирішенням нагальних питань міжнародних перевезень товарів в умовах військової агресії не залишились без уваги, були надані доручення відповідним органам державної влади, міністерствам та контролюючим органам.

Однак, не дивлячись на окремі позитивні зрушення, на українсько-польському кордоні з того часу ситуація суттєво не покращилась. А останні події свідчать про подальше загострення ситуації та можливе повне зупинення руху автотранспортних засобів через кордон з Польщею - найбільшими воротами для перевезення пасажирів та вантажів між Україною та країнами Європейського Союзу.

Як було анонсовано раніше, польські перевізники 06 листопада 2023 року, розпочали блокаду трьох основних пунктів пропуску на українсько-польському кордоні, а саме: "Ягодин-Дорогуськ", "Краківець-Корчова", "Рава-Руська-Гребенне"

Серед вимог організаторів протестів:

- повернути дозвільну систему для українських перевізників - необхідність отримувати польські дозволи;
- посилити для іноземних перевізників правила перевезень за ліцензіями ЄКМТ;
- неможливість реєструвати компанії в Польщі, якщо фінанси компанії знаходяться не на території ЄС;
- створити окрему чергу в «eЧерзі» (електронна черга для вантажівок на виїзд з України) для авто на номерах ЄС;
- створити окремі черги на всіх пунктах пропуску на виїзд з України для порожніх фур;
- отримати можливість доступу польських перевізників до системи "Шлях".

06086664

На нашу думку, більшість вимог польських перевізників-протестувальників нездійсненні та такі, що суперечать Договору між Україною і Республікою Польща про добросусідство, дружні відносини і співробітництво, підписаному 18 травня 1992 року в м. Варшава та іншим міжнародним та двостороннім домовленостям.

Ми не ставимо під сумнів право польських контролюючих органів, міжнародних перевізників відстоювати свою позицію в межах діючого в Польщі законодавства. Але, у відповідності до міжнародних норм, будь-які дії чи акції протесту не мають перешкоджати свободі транзиту як основному принципу ГАТТ та Світової Організації Торгівлі, членами якої є наші країни.

В умовах широкомасштабної військової агресії росії, у зв'язку з блокадою морських портів, неможливістю використання авіаційного та, в повній мірі, залізничного транспорту, виконання міжнародних перевезень вантажів, необхідних для економічного відновлення та оборони України, гуманітарної допомоги, палива, вивезення продукції агропромислового комплексу, інших товарів лягло переважно на плечі міжнародних автомобільних перевізників. Блокування пунктів пропуску з Польщею призведе до катастрофічних та непоправних наслідків.

Крім того, дивує той факт, що серед вимог страйкарів не має претензій до польських митників та прикордонників, які постійно саботують безперешкодне переміщення товарів та транспортних засобів в Польщу (в тому числі і з метою транзиту) та не виконують Меморандум між Україною та Польщею «Про запровадження системи попереднього повідомлення про виникнення надзвичайних ситуацій на українсько-польському кордоні з метою забезпечення ритмічності пропускних операцій», який підписано керівниками відповідних державних органів обох країн. Цим меморандумом, зокрема, встановлена кількість вантажних транспортних засобів, які мають перетинати кордон в кожному пункті пропуску позмінно.

В період серпень-вересень-жовтень цього року контрольні показники виконувались польською стороною на 70%-50% від узгоджених домовленостей залежно від пункту пропуску. Зокрема, в жовтні 2023 року через п/п «Дорогуськ» в Польщу за одну зміну в середньому польська сторона пропускала 225 вантажних транспортних засобів. За діючим Меморандумом передбачено – 300 АТЗ за зміну, а за домовленістю в режимі експерименту – 340 АТЗ.

Підкреслюємо, що прикордонники та митники Польщі системно гальмують проходження автотранспортних засобів через українсько-польський кордон. При цьому перевізники, що готують протести, стверджують, що за інформацією польських прикордонників за 10 місяців поточного року українськи перевізники здійснили 850 тис перевезень з України в Польщу, а прогноз до кінця 2023 року – 1200 тис. таких поїздок. Але реально цей показник вдвічі менший.

На даний час в чергах на кордонах на виїзд з України автомобільні перевізники очікують від 10 до 15 діб, а у зв'язку з блокуванням українсько-польського кордону прогнозоване зростання до 20-ти діб, що є неприпустимим та катастрофічним.

Система «Шлях» створена Міністерством інфраструктури України з метою вдосконалення надання державних послуг з ліцензування міжнародних

автоперевезень та сприяння українським перевізникам в бронюванні та отриманні дозволів, резервуванні водіїв призовного віку для здійснення міжнародних автомобільних перевезень, надання інформації про ефективність використання дозволів ЄКМТ. Отримання польськими перевізниками доступу до системи «Шлях» обумовлене бажанням мати доступ до розділу для виїзду українських водіїв за кордон, а саме, в Польщу, на транспортних засобах, що належать польським транспортним операторам. За інформацією польської сторони, у 2022 році в Республіці Польща працювало більше ніж 183 тисячі українських водіїв. Україна, як і всі країни Європи, потерпає від нестачі водіїв. В умовах звичайного перебігу бізнесу в мирний час, нестача водіїв складала 13-15 % від потреби. А в умовах військового стану цей показник значно більший. Україна в сьогоднішніх умовах не може дозволити собі таку розкіш – відтік кваліфікованих водіїв з України в країни Європи.

Ще в довоєнний період українським перевізникам з кожним роком постійно зменшували квоту польських дозволів, і відповідно - повернення до дозвільної процедури в період військових дій може призвести до повного блокування роботи українських міжнародних перевізників та галузі міжнародних автоперевезень в цілому.

Як відомо, 19 серпня 2023 року набрав чинності Закон Республіки Польща «Про відрядження водіїв на автомобільному транспорті» (далі Закон), який дискримінує водіїв та перевізників з третіх країн (країн-не членів ЄС), що здійснюють двосторонні перевезення та перевезення в/з третіх країн.

Асоціації міжнародних автотранспортних перевізників України, Молдови та Туреччини направили спільний лист на Союз автотранспортних асоціацій Чорноморського регіону (BSEC-URTA) та Міжнародний союз автомобільного транспорту (IRU), в якому інформували про дискримінаційні положення закону та просили втрутитися в ситуацію та допомогти відмінити положення Закону, які поширюють його дію на водіїв та перевізників з третіх країн.

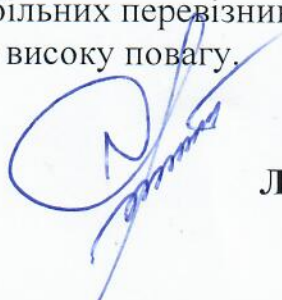
Ми вдячні Вам, шановний пане Президенте за розуміння і підтримку у вирішенні кризових питань, які перманентно виникають у міжнародних автомобільних перевізників при перетині кордону України з країнами ЄС, особливо після широкомасштабного військового вторгнення росії.

З метою системного врегулювання кризи та зняття прикрих непорозумінь з Польщею – одним з найвідданіших союзників України в боротьбі з агресором, просимо Вас втрутитись та сприяти вирішенню ситуації.

Дякуємо Вам за розуміння і допомогу.

Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України користується цією нагодою щоб поновити Вам свою високу повагу.

**Голова Ради,
Президент АсМАП України**

Леонід КОСТЮЧЕНКО